

Sinteza observațiilor la proiectul *Regulamentului privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice*

Perioada de consultare pentru proiectul *Regulamentului privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice (Partea I și a II-a)*, publicat pe pagina de Internet a Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații, a expirat la data de 04.11.2002 (pentru Partea I), respectiv 25.11.2002 (pentru Partea a II-a). Cele două documente vor fi reunite în versiunea finală a *Regulamentului privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice*, care va fi adoptat prin Decizie a Președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații.

În conformitate cu dispozițiile art.50 alin.(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.591/2002 („*Ordonanța-cadru*”), ANRC are obligația de a publica, pe pagina sa de Internet, un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la proiectul Regulamentului, care va preciza și poziția sa față de aceste observații.

Observațiile primite de către ANRC în cursul perioadei de consultare privesc următoarele aspecte:

1. Competența ANRC de a elabora prezentul Regulament

ANRC elaborează și actualizează *Regulamentul privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice*, în colaborare cu Consiliul Concurenței, potrivit prevederilor art.32 alin.(1) din *Ordonanța-cadru*, respectând principiile dreptului concurenței.

2. Forța juridică a Regulamentului

Regulamentul privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice, odată adoptat prin Decizie a Președintelui ANRC, va avea caracter normativ – iar nu de recomandare – și va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform prevederilor art.38 alin.(6) din *Ordonanța-cadru*.

3. Termenul scurt de consultare a proiectului Regulamentului

Art.50 alin.(3) din *Ordonanța-cadru* prevede că, în situațiile în care măsurile ce formează obiectul consultării trebuie adoptate în regim de urgență, termenul de consultare poate fi mai scurt de 30 de zile, însă nu mai scurt de 10 zile de la data publicării pe pagina de Internet a proiectului. Având în vedere că la data de 1 ianuarie 2003 are loc liberalizarea completă în sectorul comunicațiilor electronice din România, adoptarea Regulamentului în cel mai scurt timp posibil este imperios necesară pentru a

permite identificarea piețelor relevante din acest sector care prezintă un înalt potențial de a fi necompetitive, și, ulterior, desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe aceste piețe și impunerea în sarcina acestora a unor obligații care să asigure prevenirea abuzului de poziție dominantă.

4. Definirea unor termeni folosiți în cuprinsul Regulamentului

Forma finală a Regulamentului va cuprinde definițiile termenilor utilizați, cu excepția termenilor definiți anterior în legislația primară și a celor care își păstrează înțelesul economic consacrat.

5. Reglementarea de către ANRC a piețelor cu amănuntul din sectorul comunicațiilor electronice

Așa cum rezultă din ansamblul dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr.34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.527/2002, ANRC poate impune obligații furnizorilor de rețele sau de servicii de comunicațiilor electronice cu putere semnificativă pe piață numai la nivelul piețelor de gros.

Piețele cu amănuntul vor face obiectul Regulamentului după intrarea în vigoare a Legii privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice.

6. Aplicarea testului monopolistului ipotetic

Precizăm că testul monopolistului ipotetic evaluează substituibilitatea cererii și a ofertei în cazul unei creșteri *ipotetice* a prețului cu 5-10%, în condițiile în care prețurile tuturor celorlalte produse nu se modifică, nefiind vorba despre o creștere reală, în timp, ce ar putea fi afectată – eventual – de rata inflației, așa cum se sugerează în unele din observațiile primite.

Testul monopolistului ipotetic este nerelevant în cazul existenței unor prețuri inițiale prea mici, stabilite pe baza unor reglementări sau a unor practici neconcurențiale, fapt reținut și în cuprinsul proiectului de Regulament.

7. Identificarea ca piață relevantă specifică a pieței accesului la fiecare rețea publică de telefonie mobilă în vederea terminării apelurilor

Piețele relevate specifice sunt acele piețe în cadrul cărora se estimează că furnizorii pot abuza de puterea de piață semnificativă pe care o dețin, afectând interesele utilizatorilor finali și împiedicând dezvoltarea concurenței. Abuzul se poate materializa în prețuri mari, necorelate cu costurile.

Identificarea pieței de terminare a apelurilor într-o anumită rețea publică de telefonie mobilă, precum și desemnarea unui operator ca având putere semnificativă pe piața propriei rețele, implică numai faptul că ANRC va analiza măsura în care respectivul operator poate abuza de puterea sa, analiză ce va determina impunerea unor obligații mai mult sau mai puțin severe de către ANRC.

Atât timp cât un utilizator nu plătește pentru apelurile primite, iar operatorii rețelelor publice de telefonie mobilă pot subvenționa prețul apelurilor efectuate de respectivul utilizator pe seama tarifelor de terminare către acesta, substituibilitatea cererii nu va aplica presiuni asupra operatorilor în direcția reducerii tarifelor de terminare a apelurilor în propria rețea. În plus, tarifele de terminare care sunt susceptibile a fi semnificativ mai mari decât costurile nu sunt eficiente economic și nu duc la o distribuire corectă a costurilor și beneficiilor între utilizatorii din afara rețelei publice de telefonie mobilă care sună către utilizatorii din rețea și aceștia din urmă.

Considerentele de mai sus au condus la decizia ANRC de a identifica piețele terminării apelurilor în rețelele publice de telefonie mobilă ca fiind relevante, precum și de a desemna operatorii acestor rețele ca având putere semnificativă pe piață, aceste măsuri urmând a se concretiza în impunerea unui minim de obligații necesare pentru a preveni abuzurile de poziție dominantă. Acolo unde forțele pieței aplică deja, într-o anumită măsură, constrângeri asupra comportamentului operatorilor, intervenția ANRC va fi mai redusă, asigurând numai completarea efectului acestor forțe, în scopul prevenirii abuzurilor de poziție dominantă.

8. Reformularea unor exprimări din cuprinsul proiectului de Regulament

Au fost analizate propunerile primite cu privire la modificarea unor termeni sau a unor exprimări, unele dintre acestea fiind acceptate și regăsimu-se în versiunea finală a Regulamentului.

9. Conceptele de „cerere”, „ofertă” și „produse substituibile” sunt aplicabile numai pentru analiza piețelor cu amănuntul

Analiza piețelor de gros se realizează similar analizei piețelor cu amănuntul, pornind de la substituibilitatea cererii și a ofertei. În același timp, analiza piețelor de gros ia în considerare condițiile piețelor cu amănuntul situate în aval, deoarece scopul reglementării piețelor de gros este acela de a contracara abuzurile ce pot afecta interesul utilizatorilor finali.

10. Procedura de culegere și verificare a datelor la efectuarea analizelor de piață

În conformitate cu dispozițiile art.21 din Regulament, furnizorii au obligația de a pune la dispoziția ANRC, la cererea motivată a acesteia, toate informațiile necesare în vederea aplicării Regulamentului, deci inclusiv în vederea efectuării analizelor de piață.

11. Apariția unor noi produse sau servicii pe piață după intrarea în vigoare a prezentului Regulament

Produsele nou apărute vor fi introduse în piețele relevante specifice identificate în măsura în care acestea sunt substituibile produselor existente pe acele piețe.

12. Perioada de revizuire a prezentului Regulament

În conformitate cu prevederile art.22 alin.(2) din Regulament, ANRC va revizui piețele identificate în anexa Regulamentului pentru a ține seama de evoluția sectorului comunicațiilor electronice din România, în sensul modificării piețelor identificate sau al adăugării unor noi piețe ale căror caracteristici pot justifica impunerea unor obligații specifice furnizorilor cu putere semnificativă pe aceste piețe.